

Infarkt po akademicku aneb volba rektora Masarykovy univerzity v Brně

Neměli daleko k infarktu, akademici. Psal se duben roku 2004 a na Masarykově univerzitě se volil rektor.

Zájemci byli tři: Mgr. Linkov, absolvent matematiky a psychologie se svým recesistickým programem (<http://fss.muni.cz/~linkov/>, mj. sliboval zakoupit gripen, zavést právo první noci vůči novým studentům a studentkám a z plánovaného bohunického kampusu udělat úložiště jaderného odpadu), prof. Fiala, politolog a v té době děkan Fakulty sociálních studií (FSS MU), a prof. Wechsler.

Pomineme-li Linkova, kterého vedl motiv „proč ne“, střetly se v souboji o rektorské křeslo dvě protichůdné koncepce. Obě vycházely z postoje k odstupujícímu rektorovi prof. Zlatuškoví. Ten se totiž na MU zapsal způsobem, který nikoho nenechával chladným. Jako každá silná a dominantní osobnost měl pouze vášnivé příznivce nebo zaryté odpůrce.

Pod jeho šestiletým působením se MU proměnila. Na všech fakultách zavedl trojstupňové studium vycházející z Bolognské deklarace, Informační systém (IS) pronikl do každého předmětu a do každého kabinetu, prosadil reformu systému přidělování kolejí, začal se uplatňovat jednotný studijní řád pro celou MU, učinil nezvratné kroky pro stavbu kampusu v Bohunicích. Zvláště v druhém volebním období, po němž se už nemohl ucházet o znovuzvolení, se na MU choval jako absolutistický diktátor plně využívající rozsáhlých kompetencí, které rektorovi dává vysokoškolský zákon.

Neobešlo se to bez emocí. Proti jeho krokům sepisovali studenti petice, na jednáních akademického senátu se strhávaly pravidelné hádky, došlo i na pokusy organizovat demonstrace (protože rektorát sídlí hned vedle Ústavního soudu, v jehož blízkosti mohou demonstrovat pouze vozičkáři, měli organizátoři argument, proč žádný návrh na demonstraci nedošel naplnění). A právě na souhlasu či odporu s kroky prof. Zlatušky postavili oba kandidáti své vize, jak a kam univerzitu v budoucnu posunou.

Výsledkem prvních dvou kol volby rektora byl pat. Ne snad, že by nevýrazný, manažersky nezkušený Wechsler v důchodovém věku představoval seriózního adepta. Zato kandidující Fiala, kterého tehdejší rektor nepřímou podporou, se stal nástrojem, jak ukázat Zlatuškoví, že akademická obec má svoji sílu. Ve třetím kole Fiala nakonec zvítězil a mohl se naplno pustit do pokračování reformistických koncepcí.

Začal prosazovat jednotnou corporate identity celé univerzity, učinil kroky směřující k nezávislosti správy kolejí a menz na systému dotací, angažuje se pro pokračování ve stavbě kampusu, založil celouniverzitní časopis MUNI.CZ, který je díky inzerci soběstačný a jeho šéfredaktor má volné pole působnosti, univerzita začala vyhledávat a kontaktovat své absolventy. Po prvním roce jeho působení je ještě brzy na hodnocení, leč již nyní je jisté, že jeho vláda má jednu mez: blíží se volby rektora.

Akademické prostředí je přirozeně konzervativní a reformistický rektor nutně narazí na odpor. Ti, kterým vyhovuje status quo, kteří na univerzitě zakořenili, budou mít dost důvodů, aby v příštích volbách prosazovali rektora, který bude více myslet na jejich teplá místa, místo aby zohledňoval proměny společnosti a nové výzvy vysokého školství. Fiala si může vybrat – buď bude umírněný reformista a s podstatnějšími změnami, tak jako svého času Zlatuška, počká až na druhé volební období, nebo už teď „přitlačí na pilu“.

Jisté je jedno: vysokoškolský zákon dává rektorovi výrazný prostor pro prosazování vlastních představ. Záleží jen na jeho vůli, odvaze a síle, jestli jej využije.

Zdroj: <<http://social.ukmedia.cz/infarkt-po-akademicku-aneb-volba-rektora-masarykovy-univerzity-v-brne>>